

Recension av Kati Hiekkanen

Vasabladet 13.5.2003

En tur bakom metropolens förgyllda kulisser

S:t Petersburg - Metropolen runt hörnet, av Magnus Londen, Anders Mård och Milena Parland. Foto: Andrej Scherbakov-Parland. Fischer & Co, Söderströms, 2003

De pastellfärgade palatsen, Nevski prospekt med sina skimrande neonljus och alla de förgyllda kupoler och spiror som stretar upp mot himlen är bara en bråkdel av det femmiljonersstaden St Petersburg har att erbjuda.

Inför stadens spektakulära 300-årsjubileum, som firas den 27 maj, kommer en guidebok riktad till nordiska resenärer.

Bakom boken står tre unga, finlandssvenska journalister, Magnus Londen (-68), Anders Mård (-68), Milena Parland (-67) och fotografen Andrej Scherbakov-Parland (-65). De har haft modet att välja bort guideböckernas givna, men turistinriktade och penningslukande huvudgata Nevski och låter i reportageform i stället läsaren följa med bakom stadens bländande kulisser, in på bakgårdar, i bastur, undergroundklubbar, ut i förorter och till datjor.

Metropolen runt hörnet är något klumpig att bära omkring med i handbagaget och svårbläddrad när man snabbt vill kunna orientera sig i en främmande stad. Praktikaliteter som tips på sevärdheter, restauranger och information om hur man tar sig fram med spårvagn och metro ingår visserligen - stort plus för de webbhänvisningar, boktips och "upptäck själv-tips" som varje reportage avslutas med - men jag saknar egna sökrubriker för dessa.

Det fåtal kartor som ingår är i mitt tycke alltför schematiska och en karta över St Petersburg i sin helhet hade suttit fint.

Fotografen Andrej Scherbakov-Parlands bilder kunde ha utnyttjats mer och varför inte i färg? Den stramt svart-vita layouten ger ett onödigt tungt intryck.

Det boken framförallt lyckas med är att väcka reslusten och nyfikenheten. Med hjälp av den kan även en tillfällig turist finna fler dimensioner av St Petersburg, för boken lockar fram den inneboende upptäckaren och uppmuntrar till egna färder. Varför inte ta en tur med trådbussen ut till den petersburgska verkligheten i förorten som komplement till de guidade turerna genom Eremitagets oändliga tavelparad? Om inte annat utgör betonghusen i förorterna en skarp kontrast till den sirliga skönheten längs Nevans stränder.

Läst innan resan inletts är Metropolen runt hörnet en effektiv krockkudde i mötet med den ryska kulturen. För det vet alla som någongång passerat östgränsen - fördomarna är många på bägge sidor och risken att misstolka eller misstolkas är stor, inte minst om det brister i språkkunskaperna. Skönt också att ingen av författarna hänger sig åt jämförande på någon skala för "bättre än hemma - sämre än hemma". De skildrar staden, dess invånare och företeelser med det

ärliga uppsätet att ta reda på hur, var, vem och varför saker är som de är. Detta medmänskliga perspektiv brukar också göra trions reportage för nyhetsbyrån Nevapress synnerligen läsvärda.

Att författarna känner sin stad väl är tydligt, Anders Mård och Milena Parland bor periodvis där.

För Milena Parland har St Petersburg sedan tidig barndom varit storstaden med festerna, balerna, bakelserna och revolutionerna. "Farfarsfars födelsestad och skolstad. Mormorsmors balstad. Staden som måste ses".

Anders Mård, som är uppvuxen i Kronoby, mötte sitt livs kvinna på en fest i Helsingfors. Hon är från St Petersburg, så det dröjde inte länge förrän han satt på tåget för att för första gången i sitt liv korsa östgränsen. Och då var hans öde beseglat...

Magnus Londen lät sig å sin sida förföras av lockropen från självaste Moder Ryssland. När "alla andra" i början av 1990-talet vände blickarna mot Bryssel, gav han sig i väg på långa resor i Sibirien. Han bodde en höst i St Petersburg då han jobbade som korrespondent för Nevapress, men säger att han aldrig kan tänka sig att flytta dit för gott. Då skulle han ju aldrig kunna resa till äventyret!

Deras guidning genom vår närmsta miljonstad är personlig och inspirerande. Boken kan bli inledning på en spännande resa i österled, eller låter läsaren det stanna vid en mindre strapatsfylld resa i fåtöljens trygga famn? En god läsupplevelse är heller inte att förakta.